

امروز یکی از مهم‌ترین مسائل جهان اسلام، مسئله فلسطین است که در رأس همه مسائل سیاسی مسلمانان با هر مذهب و نژاد و زبان قرار دارد. بزرگ‌ترین ظلم قرن‌های اخیر در فلسطین اتفاق افتاده است. (۱۳۹۸/۵/۱۴)

www.basirat.ir

▼ حرف روز تغییر رویکرد اجباری

اختلاف عربستان و امارات در عدن (یمن) وارد مرحله جدیدی شده است. بسیاری از رسانه‌های منطقه‌ای از تمایل این دو کشور برای عادی‌سازی روابط خود با جمهوری اسلامی ایران خبر می‌دهند. شکست سنگین ائتلاف عربستان در حمله به مردم بی‌گناه یمن، افزایش قدرت عمل محور مقاومت در منطقه، افزایش قدرت بازدارندگی و حمله پهلپادی انصارالله یمن به عمق خاک این دو کشور، ناامیدی بن‌سلمان و بن‌زاید از حمایت‌های پوشالی آمریکا در مواجهه با جمهوری اسلامی ایران، از جمله علل و عواملی هستند که می‌توان با توسل به آنها تغییر سیاست ریاض و امارات نسبت به یمن و چرخش ابوظبی و اظهار تمایل ریاض به سمت ایران را تحلیل کرد. در واقع، این نوع تغییر رفتار نوعی واکنش اجباری و از سر استیصال و پذیرش شکست است و نشان می‌دهد، جبهه مقاومت به طور خاص و ارتش و نیروهای مردمی یمن از نظر قدرتمندی و بومی‌سازی دفاع ملی و منطقه‌ای به مرحله ایجاد تغییر در اهداف و راهبردها و حتی زمین طراحی شده ائتلاف عربی مؤید به تأییدات آمریکایی نائل شده است. از سوی دیگر، بی‌ثمری و توخالی بودن ائتلاف و همکاری با آمریکا و پرداخت میلیاردها دلار پول نفت به این کشور برای مقابله با ایران زمانی برای حکام مرتجع منطقه آشکار شد که انتظار آنها برای برخورد و گشودن آتش جنگ از سوی کاخ سفید علیه ایران پس از سرنگونی پهلپاد آمریکایی از سوی جمهوری اسلامی عملی نشد. البته برخی تحلیل‌ها نیز به سناریو و نمایشی بودن این درگیری‌ها برای تغییر در ژئوپلیتیک یمن و تجزیه آن به دو بخش جنوبی و شمالی اشاره دارند که باید به دقت تحولات منطقه را رصد کرد و تحت پایش قرار داد. سفر دیروز بن‌زاید به جده و دیدار با ملک‌سلیمان در حضور بن‌سلمان، منتقد رفتار وی نشانه‌ای بر این مدعاست. به هر حال تحلیل فرایند و اهداف تغییر سیاست ریاض و ابوظبی در یمن به گذر زمان بیشتر و عیان شدن مؤلفه‌های دیگری نیاز دارد، ولی آنچه مسلم است ائتلاف عربی خود را در باتلاق تحولات منطقه‌ای می‌بیند که باید دستگاه دیپلماسی ما ضمن مطالبه حقوق یمنی‌ها از فرصت جدایی-ولو تاکتیکی- این کشورها از آمریکا استفاده کند. این ضرورت در شرایطی که آمریکا به عنوان مسبب اصلی ناامنی قصد دارد به بهانه امنیت، خلیج فارس را تبدیل به آبراهی بین‌المللی کند، بیشتر احساس می‌شود.

▼ گزارش روز شکست مطلق!

«اگر برلین هزینه‌های دفاعی مورد نیاز ناتو را افزایش ندهد، ایالات متحده هزاران نیروی نظامی خود را از این کشور خارج خواهد کرد. در واقع توهین آمیز است که فرض کنیم مالیات‌دهندگان ایالات متحده باید همچنان هزینه‌های حضور ۵۰ هزار نیروی آمریکایی در آلمان را بپردازند، اما آلمانی‌ها در عوض مازاد بودجه خود را در برنامه‌های داخلی خرج کنند. آمریکایی‌ها درک نمی‌کنند که چرا آلمان به تعهدات خود در مورد ناتو و کمک به غرب عمل نمی‌کند.» معنای این سخنان تند و تیز «ریچارد گرنل» سفیر ایالات متحده آمریکا در آلمان چیست؟ چه اتفاقی افتاده است که آمریکایی‌ها به یک باره یاد هزینه‌های حضور نظامیان خود در این کشور اروپایی افتاده‌اند! آن هم درست پس از آنکه اخباری در زمینه اشتراک نظر میان دو کشور درباره چگونگی تأمین هزینه‌های حضور نظامیان آمریکایی در آلمان منتشر شده بود، اخباری که نشان می‌داد ترامپ و مرکل به توافق‌های اولیه در این راستا دست یافته‌اند!

بسیاری از کارشناسان روابط بین‌الملل معتقدند علت این اظهارات تند و تیز نماینده دولت آمریکا در برلین را باید در جایی دیگر و تحولات پیرامون ایران جست‌وجو کرد! تا زمانی که برلین و واشنگتن مواضع مشترکی درباره موضوع موشکی ایران و فعالیت‌های منطقه‌ای تهران داشتند و تهران را به عنوان تهدید منطقه معرفی می‌کردند، هیچ‌گاه چنین سخنانی شنیده نمی‌شد! اما حالا به فاصله کوتاهی از امتناع آلمان از حمایت و مشارکت در طرح یکجانبه دولت ترامپ- که با عنوان تأمین امنیت خلیج فارس مطرح می‌شود- شاهد چنین اظهاراتی هستیم! مقامات کاخ سفید که به شدت از شکست طرح به اصطلاح امنیتی خود برای خلیج فارس خشمگین هستند، به سرعت فرایند تسویه حساب با دولت‌های مخالف و مخل در اجرای این طرح را آغاز کرده‌اند! البته این تسویه حساب‌ها هم هیچ دولتی را مجاب به همراهی با کاخ سفید نکرده است و طرح دولت ترامپ با وجود همه این تلاش‌ها با شکست مطلق روبه‌رو شده است.

▼ اخبار ویژه ۹۲ سال ائتلاف نکردیم!

«محمد رضا عارف» در پاسخ به این پرسش که «درباره سال ۹۲ تا به حال کمتر سخن گفته‌اید، اما بخشی از دغدغه سیاسی این سال‌هاست. سال ۹۲ آقای هاشمی رد صلاحیت شد و با گذشت زمان بخش عظیمی از اصلاح‌طلب‌ها معتقد بودند که باید سرمایه اجتماعی به سمت آقای روحانی برود؛ اما شما کناره‌گیری نکردید و این موضع تا لحظات آخر هم پابرجا بود تا اینکه آقای خاتمی از شما درخواست کرد» گفت: «مسیر و حرکت سال ۹۲ خلاف نظری بود که شما مطرح کردید. وقتی بنا شد به یک نفر برسیم، آقای خاتمی کارگروهی تشکیل داد و چهار کاندیدای اصلاح‌طلب در آن کارگروه حضور پیدا کردند. در آن مقطع به آقای خاتمی گفتم که آقای روحانی را هم در این کارگروه قرار دهید؛ اما آقای خاتمی نپذیرفت. نمی‌خواهم بیش از این موضوع را باز کنم، اما دو روز آخر پیشنهادی مطرح شد که یکی از این دو نفر [عارف و روحانی] باید کناره‌گیری کنند که شانس پیروزی بالا برود. اسم این کار ائتلاف نیست؛ چرا که ائتلاف بر اساس برنامه است.»

◀ روزنامه «رأی‌الیوم» نوشت: اقدامات غافلگیرکننده دولت امارات متحده همچنان ادامه دارد و آخرین آنها، سفر هیئت امنیتی این کشور به تهران، با هدف توسعه همکاری‌های امنیتی مشترک برای تقویت امنیت مرزهای دو کشور بود. این سفر از سال ۲۰۱۳ تاکنون بی‌سابقه بوده است. بن‌زاید سفری نیز به مسکو داشته است که طبق گزارش‌ها، طی سفر مذکور، امارات از روسیه درخواست کرده است برای بهبود روابط آن با تهران، وساطت کند.

امارات به دنبال نقش اول حاشیه جنوبی خلیج فارس

«بن‌زاید» با میانجی‌گری میان عربستان سعودی و ترامپ در ابتدای ریاست‌جمهوری وی توانست ضمن فراهم کردن ظرفیت‌های اقتصادی چند صد میلیارد دلاری برای ترامپ، بن‌سلمان را نیز از بحران ناشی از حمایت از هیلاری کلینتون در برابر ترامپ خارج کند. ورود امارات به جنگ با یمن در کنار عربستان سعودی و بازگرداندن تحریم‌های ثانویه علیه تهران از سوی ترامپ زمینه شکل‌گیری اتحادی فراگیرتر میان سه کشور برای وارد کردن فشارهای شکننده به ایران را فراهم کرد؛ اما شرایط سیاسی و میدانی و شکست‌های پی‌درپی این مثلث در برابر محور مقاومت، بن‌زاید را خیلی زود متوجه ضرورت ایجاد تغییر در راهبردهای قبلی خود کرد و با فاصله گرفتن از عربستان در بحران یمن و اتخاذ راهبرد محتاطانه در همراهی با آمریکا علیه ایران، تلاش برای نزدیک شدن به تهران را در دستور کار قرار داد. امارات با اتخاذ راهبرد جدید امیدوار است ضمن قرار گرفتن در حاشیه امنیتی مناسب، چشم‌انداز بازاریابی روابط اقتصادی پرسود با ایران را پیش روی خود بگشاید و در سایه انفعال و ضعف شدید سعودی بتواند نقش اول را در معادلات سیاسی و امنیتی کشورهای حوزه جنوبی خلیج فارس بر عهده بگیرد.

اختیارات دولت اعتدال، آرزوی دولت‌های پیشین

«جعفر قادری» نماینده ادوار مجلس شورای اسلامی اظهار داشت: «دولت با توجه به حضور رئیس قوه مجریه در رأس شورای هماهنگی اقتصادی و جلسه سران قوا دیگر نمی‌تواند بهانه کم بودن اختیار را بیاورد؛ چرا که در هیچ دوره‌ای از دولت‌های پس از انقلاب اختیارات فعلی دولت آقای روحانی مسبوق به سابقه نبوده و هیچ رئیس‌جمهوری به اندازه اختیارات آقای روحانی اختیار عمل نداشته است.» وی در ادامه گفت: «ظرفیتی که دولت آقای روحانی در حجم گسترده اختیارات با تدبیر رهبر معظم انقلاب و با شکل‌گیری شورای عالی اقتصاد مقاومتی و شورای هماهنگی سران قوا و جلسه سران قوا داشته، آرزوی رؤسای جمهور پیشین بوده است؛ در شرایط فعلی قوای قضائیه و مقننه با قوه مجریه تعامل و همراهی ویژه‌ای دارند و می‌توانند مشکلات کشور را خیلی سریع‌تر حل کنند.»

عزت‌مان را با هیچ چیز معاوضه نمی‌کنیم

«حجت‌الاسلام قاضی‌عسکر» با بیان اینکه تفاهم‌نامه حج موجود است و ادعاهای مطرح شده درباره این توافق یک دروغ مسلم است، گفت: «نه نظام و نه مسئولان نظام هرگز حاضر نیستند عزت‌شان را با هیچ چیزی معاوضه کنند. در این چند سال حج بحمدالله با عزت انجام شده است، دقیقاً ضد آن چیزی که مطرح شده است.» این مقام مطلع در امور حج تأکید کرد: «در تفاهم‌نامه حج ایران و عربستان دقیقاً ذکر شده است که باید ابعاد فاجعه منا روشن شود و حقوق شهدا باید داده شود، آنها (عربستان) هم آن را امضا کرده‌اند.» گفتنی است، برادر غضنفر رکن‌آبادی (دیپلمات ایرانی و از جان‌باختگان فاجعه منا) در یک برنامه تلویزیونی گفته است «ایران مسئولیت فاجعه منا در سال ۱۳۹۴ را به عهده گرفته تا راه حج باز شود.»

قدرت نظامی ایران بالاتر از قدرت رژیم صهیونیستی

روزنامه «جروزالم‌پست» نوشت: «طبق جدیدترین رده‌بندی شاخص قدرت نظامی «گلوبال فایرپاور»، قدرت نظامی اسرائیل جایگاه هفدهم را به خود اختصاص داده است. نکته شگفت‌انگیز در این شاخص آن است که علی‌رغم فشارهای بین‌المللی و تحریم علیه ایران، اسرائیل برای دومین سال متوالی پایین‌تر از دشمن منطقه‌ای خود قرار گرفته است.» گفتنی است، طبق رده‌بندی گلوبال فایرپاور، ایران امسال در جایگاه چهاردهم قرار دارد؛ گلوبال فایرپاور بودجه نظامی رژیم صهیونیستی را ۱۹ میلیارد و ۶۰۰ میلیون دلار برآورد می‌کند که در میان ۲۰ کشور اول، مبلغی چشمگیر است. این در حالی است که بودجه دفاعی ایران، ۶ میلیارد و ۳۰۰ میلیون دلار برآورد شده است.

◀ «امیر وکیل‌زاده» مدیرعامل شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی با اشاره به آغاز طرح سوخت‌گیری وسایل نقلیه تنها با کارت سوخت از امروز گفت: ۳۹۰۰ جایگاه سوخت در کشور از نظر سخت‌افزاری و نرم‌افزاری آماده‌سازی شده‌اند و استفاده‌کنندگان از این جایگاه‌ها هیچ مشکلی نخواهند داشت. به گفته وکیل‌زاده، برای صدور کارت سوخت المثنی روزانه ۳۰ هزار نفر نام‌نویسی می‌کنند که با صدور هر کارت المثنی، کارت قبلی از رده خارج می‌شود. بنابراین امکان سوءاستفاده با کارت‌های المثنی وجود ندارد.

◀ شورای جهانی طلا، روسیه را با ۲۷۵ تن خرید بزرگ‌ترین خریدار طلای جهان سال گذشته اعلام کرد. این مقدار بیشترین خرید طلای روسیه طی یک سال بوده است. مسکو قبلاً یکی از بزرگ‌ترین سرمایه‌گذاران در اوراق قرضه خزانه‌داری آمریکا بود؛ ولی بیشتر آنها را طی سال‌های اخیر فروخته است. گفتنی است، سال گذشته روسیه دارایی‌های خود را از اوراق قرضه آمریکا بیش از ۸۵ درصد کاهش داد و از ۹۶/۹ میلیارد دلار در ژانویه به ۱۳/۳ میلیارد دلار در دسامبر رساند.

◀ «سرگئی ریابکوف» معاون وزیر خارجه روسیه و «مارکوس ادرر» سرپرست نمایندگی سیاسی اتحادیه اروپا در مسکو، در نشست اوضاع پیرامون برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) و برخی ابعاد مسئله کنترل تسلیحات در جهان را بررسی کردند. گفتنی است، پیش از این نیز اوضاع کنونی پیرامون برجام در نشست با حضور سفرای انگلیس، فرانسه و آلمان در مسکو بررسی شده بود.

◀ درآمد خالص آرامکو به دلیل قیمت پایین نفت در نیمه اول سال میلادی جاری ۱۲ درصد کاهش یافت و به ۴۶/۹ میلیارد دلار رسید. با وجود کاهش درآمد، آرامکو ۴۶/۴ میلیارد دلار سود سهام به دولت پرداخته که نشان‌دهنده وابستگی شدید عربستان به این شرکت برای تأمین بودجه و نیازهای خانواده سلطنتی این کشور است.

◀ صندوق بین‌المللی پول در تازه‌ترین گزارش خود پیش‌بینی کرده است، اقتصاد ایران در سال ۲۰۲۰ رشد اقتصادی ۰/۲ درصدی را تجربه کند و از فاکتورها و مؤلفه‌های بازدارنده اقتصادی تا حدود زیادی فاصله خواهد گرفت.

◀ مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی، تأمین و توزیع و تنظیم بازار وزارت صنعت گفت: ۱۵ میلیون دفترچه دانش‌آموزی با ارز دولتی آماده توزیع است، اما هنوز تصمیم نهایی درباره نحوه توزیع آن اتخاذ نشده است.